

1st.
CONFERENCE ON

IEDA

INTERNATIONAL ENTREPRENEURSHIP
DEVELOPMENT APPROACHES

جهانی سازی و اقتصاد کلان

ارایه دهنده : فاطمه هاشمی

✓ **جهانی شدن** از نظر صندوق بین المللی پول (۱۹۹۷) عبارتست از وابستگی روزافزون کشورها به یکدیگر به علت افزایش و تنوع حجم مبادلات کالاها و خدمات بین کشورها، گردش جهان سرمایه و همزمان با آن توسعه ی سریع فناوری، اما بعضی از پژوهشگران همانند «رنه بالز» (۱۹۸۵) جهانی شدن را ادغام بیشتر بازارهای جهان تعریف کرده است. مهمترین ویژگی جهانی شدن که اقتصاد را تحت تأثیر قرار می دهد، عبارتست از :

1. جهانی شدن رفتارهای اقتصادی
2. به کارگیری تجارت جهانی به عنوان محرک توسعه ی اقتصادی
3. تمرکز اقتصادی و رقابت پذیری

❖ **جهانی شدن** مترادف **تجارت جهانی** نیست بلکه فراتر از آن است و به شرکتهای تجاری این امکان را میدهد که طوری فعالیت نمایند که گویی مرزهای ملی وجود ندارند.

❖ در عصر جهانی شدن امور به طرف **خصوصی سازی** و **غیر دولتی شدن** حرکت می کند. در این حالت افراد نه تنها در درون مرزهای کشور خود بلکه در صحنه بین المللی در پی افزایش سود، توانایی، خلاقیت، تولید و گسترش فعالیتها هستند.

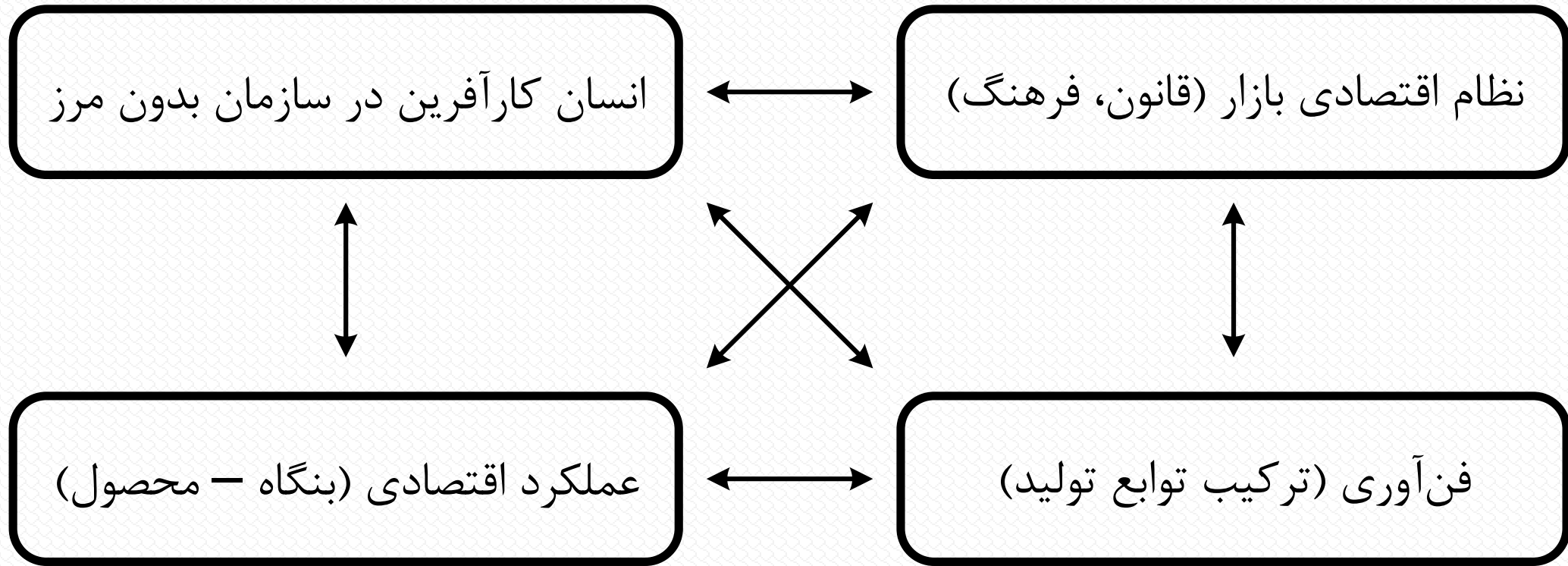
❖ در این عصر، رقابت کشورها عمدتاً در صحنه نرم افزاری است و بدون توجه به **توان انسانها** و **خلاقیت** نمیتوان ثروت ملی را ارتقا بخشید. در فرایند جهانی شدن اقتصاد، اقتصادهای ملی کشورها به سمت اقتصادی جهانی با وابستگی متقابل تحول می یابند از این رو فعالیتهایی که پیشتر در چارچوب ملی یا درون چارچوبی بین المللی، اما تنظیم شده صورت می گرفته، در حال حاضر به شکلی جهانی و مطابق **نیازهای بازارهای جهانی** صورت میگیرد.

✓ **اقتصاد کلان** به مطالعه شاخص‌های تجمعی مثل تولید ناخالص داخلی، نرخ بیکاری، درآمد ملی، شاخص قیمت و رابطه متقابل بین بخش‌های مختلف اقتصاد به منظور درک بهتر چگونگی عملکرد اقتصاد می‌پردازد. اقتصاددانان کلان مدل‌های اقتصادی را توسعه می‌بخشند تا ارتباط بین **درآمد ملی**، **تولید**، **مصرف**، **بیکاری**، **تورم**، **پس انداز**، **سرمایه گذاری**، تجارت بین الملل و مالیه بین الملل را توضیح دهند.

✓ با اینکه اقتصاد کلان یک زمینه گسترده‌ای برای مطالعه است، دو بخش عمده تحقیقاتی وجود دارد که سمبل نظم است: تلاش برای درک سبب و عواقب نوسان کوتاه مدت در درآمد ملی (چرخه تجاری)، و تلاش برای درک عامل تعیین‌کننده رشد اقتصادی (افزایش در درآمد ملی) بلند مدت. مدل‌های اقتصاد کلان و پیش‌بینی آن‌ها توسط دولت‌ها برای کمک به توسعه و ارزیابی سیاست‌های اقتصادی استفاده می‌شود.

✓ مدل **خودسازمان دهی** کسب و کارها فرآیندی است که در طی آن سازمان درونی یک یافتگی سیستم - به طور نرمال یک سیستم باز - به سمت پیچیدگی افزون تر تکامل پیدا می کند، بدون آن که توسط عوامل بیرونی هدایتی دریافت نموده باشد، یا اعمال مدیریتی بر روی آن صورت پذیرفته باشد (ویکی پدیا).

✓ **سیستم خودسازمان دهی**، سیستمی است که بدون دخالت یک عامل تصمیم گیرنده خارجی رفتار با ساختار خود را نظم می بخشند. اولین بار آقای تیتو در یوگسلاوی سابق مدل خودسازمان دهی مدیریتی را در مسائل اقتصادی مطرح نمود. تیتو مدل خودسازمان دهی را در مقابل نظرات مارکس که معتقد بود؛ روابط اقتصادی زیر بنا هستند و روبنا بقیه مسائل هستند؛ مطرح نمود. تیتو بر اساس این چرخه بنگاههایی را تاسیس کرد که خودگران بودند و خودشان دخل و خرجشان را در می آوردند و بهره وری بیشتری داشتند.

- یکی از افرادی که مدل « **خودسازمان دهی** » را در آلمان مطرح نمود، آقای پیتر وایز می باشند. پیتر وایز در کتاب اقتصاد خرد جدید آن را مطرح کرد وی هم چنین تئوری بازی ها را وارد چرخه خودسازمان دهی نمود (عدالتیان شهریاری).

- آقای **دکتر جمشید عدالتیان شهریاری** که یکی از شاگردان آقای پیتر وایز بود رساله خود را با عنوان «مدل اقتصادی سنتی ایران چگونه است» با استفاده از چرخه خودسازمان دهی **self-organization** پیاده سازی کرد. وی هم چنین در مقاله "مهندسی فرهنگ در حوزه اقتصاد" این مدل را بیش تر باز نمودند. از آن جایی که مدل خودسازمان دهی تبدیل به فراگرد تکاملی می شود. با تغییراتی در آن به عنوان مدل پایه مفهومی برای مباحث کارآفرینی بین المللی و جهانی سازی کسب و کارها مطرح می باشد.

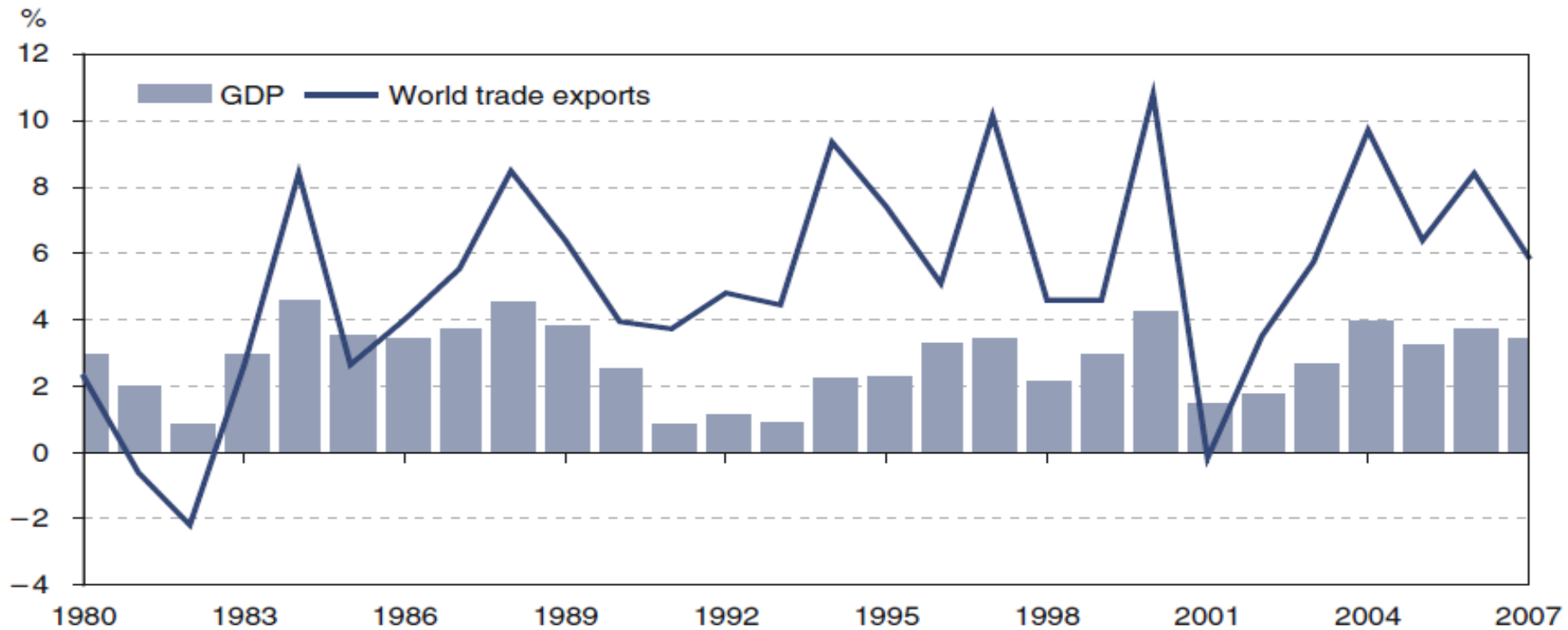

✓ در یک اقتصاد باز از آنجا که بنگاه‌ها به بازارهای بزرگ‌تری دسترسی دارند، بنابراین انگیزه و امکان بیشتری در به‌کارگیری ابتکارات، اختراعات و بهره‌بردن از منافع تولید انبوه دارند. این امر منجر به افزایش سرمایه‌گذاری و در نتیجه افزایش رشد درآمد ناخالص داخلی و در نهایت رفاه جامعه می‌شود. همچنین باز بودن سیاست‌های تجاری را سبب دست یافتن بنگاه‌های یک کشور به دانش و فناوری کشورهای دیگر و بهره‌برداری از آنها به منظور افزایش بهره‌وری تولید تعریف می‌کنند و از جمله مجراهای عمده چنین امری سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی است. **درجه باز بودن اقتصاد** را با **نسبت کالاهای قابل تجارت به تولیدات واقعی هر کشور** اندازه‌گیری می‌کنند. یک معیار درجه باز بودن اقتصاد اندازه‌گیری **نسبت مجموع واردات و صادرات به تولید ناخالص ملی** است. بالاخره درجه باز بودن اقتصاد براساس معیارهای حساب سرمایه عبارت از نسبت خروج سرمایه به تولید ناخالص ملی است. هرچه اقتصاد بازتر باشد امکان استفاده از مزایای تجارت و تخصیص بهتر منابع وجود خواهد داشت.

❖ تولیدات جهانی از سال ۱۹۶۰ حدود شش برابر افزایش یافته است. بویژه، آسیا بیشترین میزان رشد را داشته است. این فرآیند از طریق مزیت تجارت و تخصصی شدن در نتیجه افزایش آزاد سازی تجاری و باز بودن اقتصاد ها تقویت می گردد. پیشرفت های فناورانه بوجود می آیند و به دلیل جریان های آزاد سرمایه و فناوری اطلاعاتی جدید سریعتر گسترش می یابند. رشد اقتصادی بالا در آسیا ناشی از پس اندازهای داخلی زیاد و واردات سرمایه است که به تجمع و انباشت زیاد سرمایه می انجامد. زمانی که آسیا دچار بحران در سال ۱۹۹۷ شد، این توسعه بطور موقت متوقف گردید.

❖ این بحران در اثر **کمبود ذخایر ارز خارجی**، **نرخ مبادله ثابت** و **سیستم ضعیف بانکداری داخلی** ایجاد گردید. پس از اینکه گام هایی به سمت ثبات سیاست پولی و ارزی برداشته شد، فرآیند رشد پویا مجدداً آغاز گردید و با نرخ تقریباً ثابت ادامه پیدا کرد.

- مشابه تولید فزاینده اقتصاد جهانی، از سالهای دهه ۹۰، تجارت جهانی نیز افزایش پیدا کرد. این تجارت از سال ۱۹۸۵ تقریباً دو برابر گردید. علاوه بر تأثیر رشد محور بر تجارت، **آزادسازی تجاری و باز بودن** بسیاری از **اقتصاد** ها به یک تحول ساختاری انجامید. به ترتیب این عوامل بر روی یکدیگر واقع شده و موجب تقویت یکدیگر شده اند. به این دلیل است که بر طبق یک قاعده نرخ رشد تجارت بیشتر از نرخ تولید جهانی است

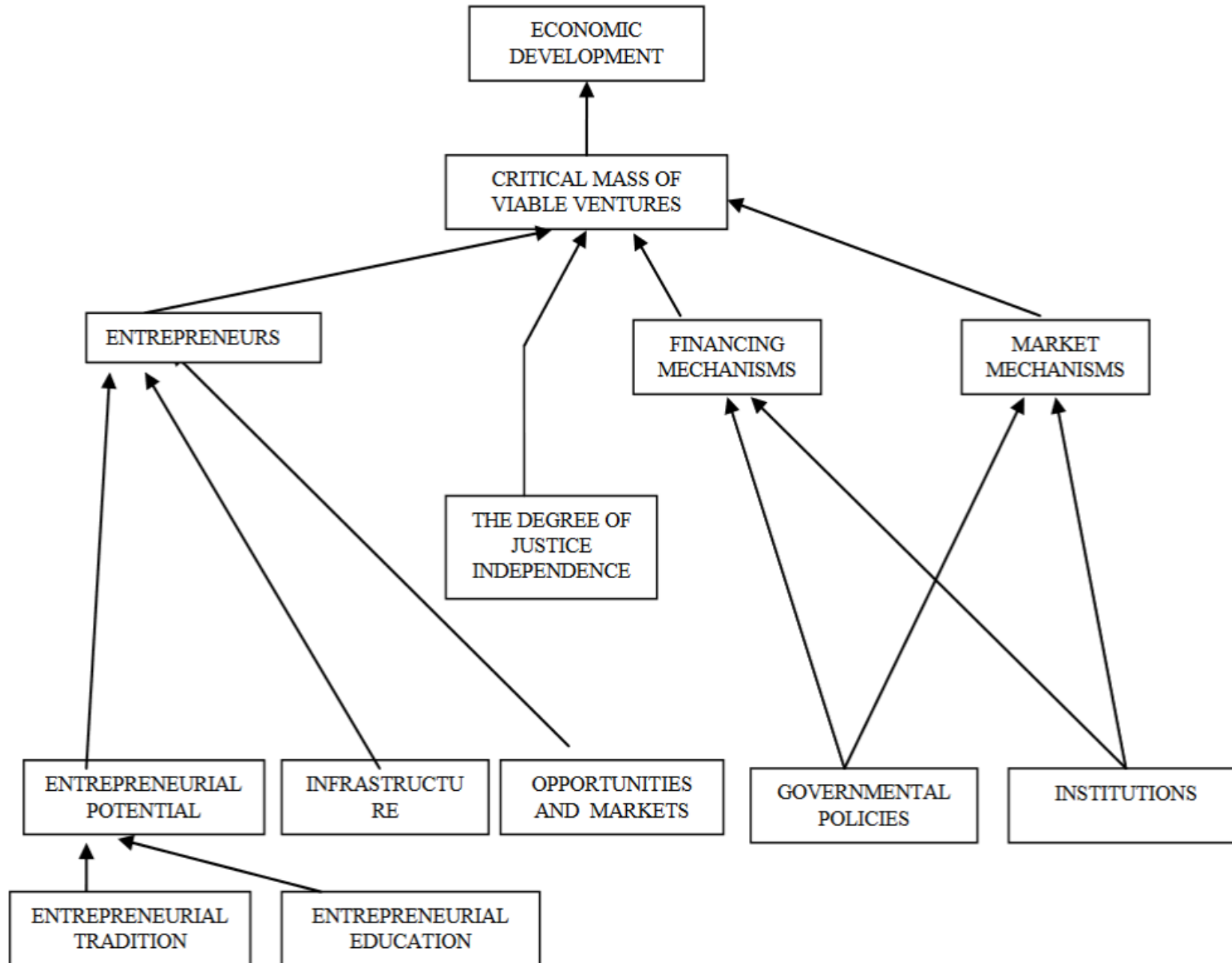

• با این حال، این نکته شایان توجه است که تجارت جهانی نوسان بیشتری نسبت به تولید نشان می دهد. تجارت جهانی در بحران ها بیشتر از تولید رکود دارد (افت می کند) ولی تجارت جهانی سریع تر بهبود می یابد و قادر به رشد با نرخ بطور نامناسب بالای دوران رونق اقتصادی رشد می کند

	1980–1989	1990–1999	2000–2007	2006	2007 ^c
Gross inflow of which	15.6	173.8	542.6	902.4	1,440.2
FDI	12.2	102.2	267.3	354.4	530.3
Gross outflow of which	14.5	86.4	409.7	769.0	1,001.3
FDI	2.6	24.6	115.6	216.0	261.6
Net flow ^b	1.1	87.4	132.8	133.5	438.8
Current account balance	-16.4	-23.3	244.1	451.0	542.7
Increase in reserves	11.6	61.9	364.6	515.2	940.4

Source: Turner 2008

✓ **جهانی شدن** مفهومی است چندبعدی که ابعاد مختلف حیات انسانی از جمله ابعاد **اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و زیست محیطی** را شامل می شود. بنابراین در یک معنای کلی می توان جهانی شدن را افزایش وابستگی متقابل اجزای دور از هم اعم از انسان ها، کشورها، شرکتهای و غیره دانست. با توجه به اینکه جهانی شدن اقتصاد تنها به تجارت، سرمایه گذاری و مالیه ی بین الملل منحصر نمی شود بلکه شامل **جریان های خدمات، فناوری و اندیشه ها در ماورای مرزهای ملی** نیز می گردد. بنابراین منطقی است که شاخص های مختلفی از جهانی شدن وجود داشته باشد که هر یک ابعاد مختلفی از این فرایند را پوشش دهد. تاکنون شاخص های زیادی از جهانی شدن و آزادسازی تعریف و ارائه گردیده است که برخی نسبتاً جامع و مرکب از چندین شاخص فرعی و برخی دیگر شاخص هایی ساده می باشند.

اندازه دولت

- ۹۱/۷ سلامت مالی
- ۸۱ بار مالیاتی
- ۹۱/۱ مخارج دولت

حاکمیت قانون

- ۳۲/۵ حقوق مالکیت
- ۳۲/۶ یکپارچگی دولت
- ۳۵/۳ کارایی سیستم قضایی

درجه بازبودن بازار

- ۵۴/۵ آزادی تجاری
- ۰ آزادی سرمایه گذاری
- ۱۰ آزادی مالی

کارایی قوانین

- ۶۴/۳ آزادی کسب و کار
- ۵۸/۲ آزادی نیروی کار
- ۵۹/۸ آزادی پولی

شاخص آزادی اقتصادی بنیاد هریتیج ۲۰۱۸

❖ در گزارش امسال، برای اندازه‌گیری آزادی اقتصادی از ۱۲ عامل کمی و کیفی استفاده شده است که در ۴ گروه اصلی دسته‌بندی شده‌اند.

❖ بر این اساس همانند گزارش سال گذشته هنگ‌کنگ با کسب نمره ۹۰ / ۲ به‌عنوان آزادترین اقتصاد جهان معرفی شد. پس از هنگ‌کنگ کشورهای سنگاپور با نمره ۸۸ / ۸، نیوزیلند با نمره ۸۴ / ۲، سوئیس با نمره ۸۱ / ۷ و استرالیا با نمره ۸۰ / ۹ به ترتیب در رده‌های دوم تا پنجم این رتبه‌بندی قرار گرفته‌اند.

❖ به گزارش «بنیاد هریتیج»، میانگین نمره آزادی اقتصادی در ۵ منطقه جهان تفاوت گسترده دارد. بر این اساس، اروپایی‌ها با میانگین نمره ۶۸ / ۸ بالاترین آزادی اقتصادی را دارا هستند. این در حالی است که نمره آزادی اقتصادی منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا، آسیا-پاسفیک و آمریکا حول میانگین جهانی - ۶۱ / ۱ واحد- قرار دارد. در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا، امارات با نمره ۷۷ / ۶ آزادترین اقتصاد منطقه معرفی شد. در سطح جهان نیز اماراتی‌ها در جایگاه دهم رتبه‌بندی کل قرار گرفته‌اند. پس از امارات، قطر با نمره ۷۲ / ۶ در جایگاه دوم منطقه (و ۲۹ جهان) قرار دارد. ایران نیز در میان ۱۸ کشور مورد بررسی منطقه، در رده سیزدهم جای گرفته است.

➤ پایش ملی کسب و کار از سوی مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق ایران با نظرسنجی از فعالان اقتصادی انجام می‌شود. در اجرای طرح پایش در فصل تابستان ۱۳۹۷، ۲۸۴۴ نمونه (فعال اقتصادی) با بیش از ۷۱ درصد مشارکت به پرسش‌های این طرح پاسخ داده‌اند که بیشترین میزان مشارکت از ابتدای اجرای طرح پایش در اتاق ایران است.

➤ طی ۴ دوره نخست اجرای این طرح، **دشواری تأمین مالی از بانک‌ها** به‌عنوان نامساعدترین مؤلفه کسب‌وکار ارزیابی شده بود اما طی ۴ دوره اجرای بعدی از پاییز ۱۳۹۶ تا تابستان ۱۳۹۷، غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات، نامساعدترین مؤلفه کسب‌وکار ارزیابی شده است.

□ در تابستان ۱۳۹۷، فعالان اقتصادی، به ترتیب سه مؤلفه:

۱. «غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات»،
۲. «بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب‌وکار»
۳. «دشواری تأمین مالی از بانک‌ها»

را نامناسب‌ترین مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار کشور نسبت به سایر مؤلفه‌ها ارزیابی کرده‌اند.

❑ مولفه‌های اصلی اقتصاد هوشمند، دارایی‌های دیجیتال، هویت دیجیتال و قراردادهای هوشمند هستند. پیشرانه‌های اصلی اقتصاد دیجیتال، تولید پیشرفته، رباتیک، اتوماسیون صنعتی، منابع جدید داده‌ای از طریق اتصال به اینترنت و موبایل، محاسبات ابری، تجزیه و تحلیل کلان داده‌ها و هوش مصنوعی هستند.

❑ اقتصاد هوشمند داری پتانسیل تغییرات اساسی در فعالیت‌های اقتصادی، محیط اجتماعی است و در حال حاضر شاهد کاربرد گسترده اقتصاد دیجیتال و به تبع آن، رشد اقتصادی و نوآوری سریع در کشورهای پیشرفته هستیم. اقتصاد دیجیتال که شبکه‌ای جهانی در اقتصاد از طریق ارتباطات نوین است نیاز به یک بستر امن دارد و دولت‌ها به موجب نقش سنتی خود در تامین بودجه اولیه برای زیرساخت ارتباطی کشور، جزء مهمی از اقتصاد دیجیتال هستند. همچنین یک دولت مترقی در اقتصاد دیجیتال، کسب و کارها، شهروندان و سازمان‌ها را با یک نقشه راه مشخص حمایت می‌کند.

- ❖ الزام دولت به عملیاتی سازی الگوی ملی ایجاد پنجره های کسب و کار در راستای تسریع و تسهیل در فرآیندهای صدور مجوزهای کسب و کار؛
- ❖ شناسایی قوانین و مقررات محل کسب و کار به منظور حذف یا اصلاح آنها، قوانین محل، قدیمی، موازی، مغایر و متضاد
- ❖ طراحی و تنظیم «نقشه راه سرمایه گذاری و اشتغال» با توجه به مزیت‌های نسبی و رقابتی استانها، شهرستانها و مناطق و با در نظر داشتن الگوهای ملی و محلی آمایش سرزمین.
- ❖ ایجاد نظام جامع اطلاعات بازار کار به منظور پاسخگویی سریع و بر خط نیازمندیهای اطلاعاتی کارجویان، کارفرمایان، سرمایه گذاران، صاحبان کسب و کار و کلیه ذینفعان بازار کار: عدم دسترسی به آمار صحیح و به روز، عدم اطلاع دقیق از وضعیت بازارهای مالی، پولی، سرمایه، بازار کار

❖ الزام نهادهای حاکمیتی به هماهنگ سازی سیاستهای پولی و مالی و سیاستهای بازار سرمایه، سیاستهای کالا و خدمات با سیاست های بازار کار

❖ برنامه ریزی و اقدام برای طراحی و اجرای الگوی جامع توانمندسازی، اشتغال پذیری و کارآفرینی نیروی کار با هدف تربیت منابع انسانی کارآفرین و تأمین نیازهای منابع انسانی کارآفرینان و صاحبان کسب و کار

❖ اقتصاد هوشمند ترکیبی از تشکیلات اقتصادی و نوآوری یا اقتصاد ایده هاست. کلید رونق این اقتصاد استفاده از سرمایه انسانی، دانش، مهارت ها و خلاقیت مردم و توانایی در اثربخش کردن ایده ها و تبدیل آنها به محصولات و خدمات با ارزش است.

The background features a complex network of black lines and nodes on a light gray background. A prominent horizontal band of solid red color spans the width of the image, positioned in the middle. Two dark blue squares are placed symmetrically at the top and bottom center of the image, partially overlapping the network lines.

سیاسگزارم